

DOMOVINA

Poštarna plačana.
Štev. 3.Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva cesta 16, Telefon 72

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo četrtletno 750 Din, polletno 10 Din, celoletno 30 Din; za inozemstvo: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. — Pačun pošte hranilnice, podružnice v Ljubljani št. 10.711

Jugoslovenskemu narodu
Volilni proglas Samostojne Demokratske stranke

Dan oblastnih volitev 23. januarja t. l. mora biti dan obračuna našega naroda z režimskim strankam. To je prva prilika po skupščinskih volitvah, ki se nudi našemu narodu, da pokaže in dokaže svoje nezadovoljstvo z vlado takozvanega sporazuma ter radikalno in radičevsko stranko, na katere se ta vlada naslanja.

I zunanja i notranja i gospodarska politika naše države je pretrpela pravcati polom pod radikalno-radičevskim sporazumom. Ne more se odkriti niti ena svetla točka na nobenem področju narodnega in državnega življenja, odkar je vlada naše države v rokah radikalno-radičevske zveze.

V zunanji politiki doživlja naša država poraz za porazom. Posledica pakta z Italijo bi imela biti svobodnejše življenje naših bratov v Italiji in iskreno prijateljstvo ter medsebojno podpiranje v življenjskih vprašanjih zunanje politike. Ni se pa izpolnilo niti eno niti drugo pričakovanje. V poslednjih dneh se je Italija celo vgnedila v Albanijo in sedaj poskuša, da nas od vseh strani opase s čvrsto verigo. Današnja vlada naše države nima niti dosti avtoritete, odločnosti in moči, da naši Domovini ustvari tak položaj v svetu, kakor ji pripada po njenem značaju in moči. Vladini stranki nista izdelali sistema zunanje politike, temveč se bavita z drobno politiko zadovoljevanja svojih strankarskih računov in ciljev.

V notranji politiki je zavladalo pod vlado »sporazuma« pravo brezpravnosti in tako brezdušno nasilje, kakršnega se naš narod komaj spominja iz najbolj črnih dni tujega gospodstva. Izgleda, kakor da bi to ne bila Domovina enega naroda, temveč kolonija strank, ki vladajo. V državi je porušen vsak pravni red, korupcija je visoko dvignila glavo. Čestiti narodni borci, ki so dajali svoje življenje za edinstvo in ujedinjenje, se neusmiljeno preganjajo, podpirajo pa se oni in taki ljudje, ki so ves svoj čas živeli v službi tujca.

S svojo nerazborito finančno in gospodarsko politiko je vrgla vlada in njena skupščinska večina našo državo v težko nezaslišno gospodarsko krizo. Davki in doliade, katere so radikali in radičevci naprtili našemu narodu, so tako veliki, da jih narod sploh več ne more nositi. Nikdar ni bilo našemu narodu, posebno pa našemu seljaku tako težko in lažno življenje, kakor je danes pod vlado RR sporazuma. Stanje je kritično in opasno in lahko rodi usodne posledice, ako se takoj in energično ne lotimo izboljšanja in ozdravljenja.

Z volitvami v oblastne skupščine naj se oživetvorijo oblastne samouprave. Toda ta vlada je zatrla vsako sled samouprave v naši državi in ne misli resno niti na oblastne samouprave. Prosvečeni in napredni del našega naroda v Vojvodini nima niti občinske samouprave, v Hrvatski in v Slavoniji je občinska samouprava izbrisana, ker v velikem delu vladajo občinski komisariji, ali taki občinski odbori, ki imajo svoj obstanek zahvaliti samo volilnim falzifikatom. V Bosni in Hercegovini niti nikdar ni bila uvedena občinska samouprava, v ostalih delih države pa komaj životari. Vlada, ki je neprijateljica občinskih samouprav, tudi ne more biti prijateljica oblastnih samouprav. Da ona to ni, dokazuje najbolje s tem, da oblastnim samoupravam ni dala nobenih sredstev za vzdrževanje, temveč bodo mogle živeti samo z novimi dokladami, kakor da bi narod ne bil sit neprestanih in novih bremen. Zato pa, dokler bo ta vlada, ne bo niti pravih niti resničnih samouprav, niti v občinah niti v okrajih, niti v oblastih v naši državi.

Kakor se vidi, je stanje v naši državi obupno. Kdor hoče, da to stanje ostane in da postane še slabše, bo glasoval za režimske stranke.

Kdor pa hoče, da se to stanje zruši temeljito in da se ustvari nov lep in zdrav napredek, bo glasoval za listo samostojne demokracije.

Kdor je za edinstvo naroda in države popolno in nedeljivo, bo glasoval za samostojne demokrate.

Kdor je za veličino našega naroda, kdor hoče, da naš narod zavzame dostojno mesto v družbi narodov, da se bo njegov glas spoštoval v zunanji politiki, bo glasoval za samostojne demokrate.

Kdor je za svobodo misli, ki je predpogoj vsake zdrave in napredne demokracije, bo šel na volitve s samostojnimi demokrati.

Kdor je za pravo in polno samoupravo občin, okrajev in oblasti, ki ne bo stala pod varstvom države, ki bo mogla zadovoljevati ljudske gospodarske interese in težnje za lokalno svobodo, se bo izjavil za samostojne demokrate.

Enakost! To je naš program! Zato se borimo tudi za izenačenje davkov. In kdor hoče, da se tudi to vprašanje hitro in odločno reši, ta bo glasoval za naše liste!

Kdor hoče, da se rešimo strankarskega uradništva v državi, da uradi prenehajo biti strankarske agenture in da postanejo narodne in državne ustanove,

kdor hoče, da dobimo uradništvo, ki bo služilo narodu in državi, ne pa strankam, bo glasoval za samostojne demokrate.

Ideal svobodne demokratske države, v kateri caruje narodna volja, to je ideal samostojne demokracije. Mi pozivljamo narod, da nam pomaga ustvariti tak ideal.

Pozivljamo volilce, da gredo vsi na volišče. To so isti volilci, ki so volili tudi za Narodno skupščino. Ako bodo ti volilci pri oblastnih volitvah pokazali, da so nezadovoljni z današnjim stanjem v državi, da nimajo zaupanja v vlado, ki beži od naroda in da so proti radikalni in radičevski stranki, ki sta prekršili slovesne prisege narodu, tedaj se bo zrušila vsa današnja politična situacija in nastala bo nova doba, po kateri narod stremi že davno.

Ako narod hoče to novo dobo, ako hoče, da se prerodi v novem boljšem življenju, naj to jasno in glasno izjavi na teh volitvah, glasujoč za liste samostojnih demokratov.

Živel edinstveni narod! Živela samouprava naroda!

BEOGRAD, 12. januarja 1927.

Izvršni odbor Samostojne Demokratske Stranke

Svetozar Pribečević s. r., predsednik.

Milutin Stanojević s. r., podpredsednik glavnega odbora in izvoznik, dr. Josip Nemec, podpredsednik glavnega odbora in advokat, Miloš Savčić s. r., inženjer in bivši minister, dr. Gregor Žerjav s. r., nar. posl. in minister n. r., Vojta Živanović s. r., general v p., dr. Hinko Krizman s. r., narodni poslanec, dr. Vladimir Corović s. r., vseučiliški profesor, dr. Prvoslav Grigogono s. r., narodni poslanec, Jeremija Živanović s. r., profesor višje pedagoške šole, Večeslav Vilder s. r., narodni poslanec, dr. Dragutin Radišić s. r., zdravnik, Jura Demetrović s. r., narodni poslanec, Paja Dobanovački, posestnik, Gligori Božović s. r., narodni poslanec, dr. Ljudevit Pivko s. r., narodni poslanec, dr. Srdjan Budisavljević, narodni poslanec.

„Domovina“
slovenskim volilcem

23. t. m. se ima zopet enkrat pri volitvah pokazati, ali hočejo naši volilci, da ostane vse

pri starem,

to je v obči zanemarjenosti, v davčni prebremenjenosti, v cestni in bolniški mizeriji, v finančnih težavah države. v brezplodnih prepisih in verski huj-skariji, ali pa volilci hočejo.

da se s starim stanjem prelomi.

Če bodo volilci dali glasove SLS ali pa celo izprijenim radičevcem in še bolj pokvarjenim radikalom ter zgagarjem, bo to pač pomenilo, da hočejo, da ostane še naprej, kakor je do zdaj, in da so s poslanci SLS in z vlado RR, kateri se ta SLS tako ponižno ponuja, prav za prav zadovoljni.

Če pa se bo videlo, da je nezadovoljstvo s sedanjo politiko RR in SLS

dobilo izraza v tem, da je volilstvo pokazalo hrbet SLS in radičevcem, potem in le potem se bo v Beogradu smatralo,

da ljudstvo hoče zlomiti z dosedanjio politiko.

Ali hočete nazaj ali naprej? Ven iz mizerije, ven iz ničvredne avtonomi-stične in verske agitacije, ven iz radičevske hujskarije! Ali se hočejo Slovenci še naprej potapljati v brezplodnosti in brezpomembnosti in se dušiti v njej?

Eno ali drugo! Kdor hoče

napredek in izpremembo na bolje, kdor je sit kamna, ki ga SLS daje ljudstvu z avtonomistično in versko gonjo, mesto kruha pametnega dela v bratski slogi Srbov, Hrvatov in Slovencev, kdor je sit radičevskih norosti in prevrtlivosti, ki je v vladi RR RR vse pokazala.

ta mora voliti našo napredno listo, naš Napredni blok iz SDS, NSS in vseh onih kmetijcev, ki jih zagrebška radičevska gospoda ni zmešala.

V nedeljo vsi »Domovinarji«, njeni prijatelji in prijateljice na delo z geslom:

Noben kroglice SLS, ki vara ljudstvo desetletja, nobene kroglice radičevcev in raznim zgagarjem!

Vsi na volišče za Napredni blok! Narodni poslanec dr. Gregor Žerjav.

Dovolj je prepira!

Mogočen klic zdravnika dr. Toneta Jamarja na napredne volilce brez razlike strank. — Ker voditelji nočejo skupaj, naj sedaj napredni volilci sami postavijo skupno napredno fronto!

Na nedeljskem shodu Naprednega bloka na Taboru v Ljubljani se je oglasil k besedi tudi zdravnik dr. Tone Jamar, katerega se številni slovenski volilci in tantje s hvaležnostjo spominjajo iz časov svetovne vojne. Izjavil je, da govori kot nepolitik in nestrancar. Njegova idealna in od ljubezni do države in naroda prežeta izjava se žela vi-harna odobravanja večtisočglave množice.

Tone Jamar je zlasti krepko poudarjal, da naj vsi napredni volilci v Sloveniji pri nedeljskih volitvah združijo svoje kroglice za Napredni blok, češ, da naj bo konec prepira in konec nesrečnega cepčenja po malih strankah. Ker je vsak glas, oddan za radikalno stranko ali radičevsko Puceljevo stranko, »kerist samo klerikalnem, upamo, da bodo vsi naprednjaki v Sloveniji sledili rodoljubnemu pozivu zdravnika dr. Toneta Jamarja. Ker se niso dr. Sajovic (radikal), Janez Pucelj (radičevci) hoteli pridružiti Naprednemu bloku, ki so ga želeli in zahtevali njihovi pristaši, naj sedaj volilci sami postavijo skupno napredno fronto s tem, da vsi naprednjaki glasujejo za kandidate Naprednega bloka!

Idealni govor zdravnika dr. Jamarja na nedeljskem ljubljanskem shodu se je glasil takole:

Povabilo naprednega bloka, da sprejem kandidaturu namestnika pri volitvah v oblastne skupščine, sem sprejel kot nepolitik in nestrancar iz sledečega razloga:

Po prelitu potokov krvi in smrti lisovcev naših bratov se je uresničila dolga naša vroča želja, da se ujedimo vsi Jugoslovenci v svoji lastni in svobodni državi, da pristopimo mi, kar nas je ječalo pod nemškimi in madžarskimi jarmom, k že svobodnim bratom Srbom. Zgodilo se je, in kipeči veselja smo se pozdravljali in radovali, kot se radujejo stariši, ko se povrneča dva sina, ki sta bi vala dlje časa v tujini, zveč pod očeloma streho in praznujejo s sinom, ki je ostal doma, povratek, kot največji rodbinski praznik. V prvem hipu veselja nismo opazili na sebi in bratih nobenih nanak, videlo se nam je vse najlepše in najboljšje. Čas radovanja pa je prešel in prišel je čas, da je bilo treba delati, vztrajno se mučiti, da si ure-dimo svojo državo in takrat se je pokazalo, da ima vsak teh treh bratov drugačne nazore, drugačno vzgojo in že prvi poskusi so nam povzročali težke nepravilke. Prej suž-nja Slovenec in Hrvat, prevlečena prvi z germanskimi, drugi z madžarskim lakom, se nista mogla uživati v mentaliteti svobodnega Srba, istolako tudi ne ta v nazore Slo-venca in Hrvata. Zato je

državni voz vozil le počasi,

ker oni, ki bi ga morali voditi, so vlekli na

Kandidatne liste napredne fronte

Vrstni red škrinjic po srezih (glavarstvih) in imena nosilcev naprednih kandidatnih list (SDS in NSS) za volitve v ljubljanski in mariborski oblasti (23. januarja).

1. škrinjica

KAMNIK: dr. Rihard Karba, župan in lekarnar, Kamnik.

2. škrinjica

BREZICE: Karel Cimperšek, trgovec in posestnik, Sevnica.
KRANJ: dr. Albert Kramer, novinar, Ljubljana.
LOGATEC: Valentin Poljanšek, posestnik Dobrave pri Zireh.
LJUBLJANA: (mesto): dr. Dinko Puc, odvetnik, Ljubljana.

3. škrinjica

ČRNOMELJ: Julij Mazzelle, posestnik, Gradac pri Črnomlju.
KOČEVJE: Ivan Rus, posestnik in industrialec, Loški potok.
KRŠKO: Alojzij Sribar, posestnik, Ardo pri Raki.
LITIJA: Franc Lajovic, trgovec in posestnik, Litija.
NOVO MESTO: Rudolf Faleskini, posestnik in opekarnar, Dol Straža.
PTUJ: Lovro Petovar, posestnik, Ivanjovci.
RAVNOVLJICA: Josip Ambrožič, posestnik, Ljubno.
ŠMARJE: Anton Perkovič, kmet in župan, Sv. Florijan pri Rogatcu.

4. škrinjica

CELJE (mesto): dr. Anton Božič, odvetnik, Celje.
DOL LENDAVA: Janez Preininger, nadučitelj, Dobrovnik.
GOR. GRAD: dr. Jože Goričar, zdravnik, Mozirje.
KONJICE: Ignac Kotnik, posestnik in trgovec z lesom, Vitanje.
LAŠKO: dr. Joža Bohinjec, ravnatelj, Ljubljana.
LJUBLJANA (okolica): Franc Zebal, posestnik, Rudnik pri Ljubljani.
LJUTOMER: dr. Ivan Stojan, notar in župan, Ljutomer.
MARIBOR (desni breg): Jože Finžgar, kmečki sin, Sv. Marijeta na Drav. polju.
MARIBOR (levi breg): Matija Vračič, kmet in župan, Senarska.
MARIBOR (mesto): Josip Mohorko, postajenačelnik, Maribor.
MURSKA SOBOTA: Stefan Godina, evangelijski župnik, Gor. Petrovci.
PREVALJE: Peter Mravljak, posestnik Vuhred.
SLOVENJGRAD: Albert Puncer, trafikant, Slovenjgradec.

5. škrinjica

CELJE (okolica): Janko Lesničar, ravnatelj Zadrzne zveze, Celje.

vse strani in s tem ovirali drug drugega. Pri tem pa smo pozabili na zavistne in oboje sosede, ki so in še vedno preže na prvo priliko, da nam odvzamejo kose naše lepe zemlje. Obdali so nas sporazumno s debelo verigo, da se ne moremo ganiti in da nam diktirajo in odvzamejo še več, kakor se jim je že posrečilo, ter nas popolnoma oropajo našega morja. Tedaj mora človeku, ki stoji ob strani, zavreti kri, ko vidi, v kakih nevarnostih se nahaja domovina in da zakliče:

Dovolj je prepira!

Pobojajte se! Podajte si roke in delajte složno v bratski slogi, da rešimo domovino! (Splošno odobravanje.) Proč z malimi strankami, ki naj se zedinijo v eno močno napredno fronto, ki naj obsega vsa tri plemena brez razlike ver in v kateri naj si bodo bratje vsi enakovredni z istimi pravicami in istimi dolžnostmi. In kot prvi korak k temu uvidevanju

pozdravljamo ustvaritev naprednega bloka, kateremu naj slede še druge napredne stranke pod geslom: Brat mi je milo, koje vere bio! Pozabljeni naj bodo prepirl! Opuščajmo drug drugemu, ustvarimo si močno falango, da nas ne bodo videli naši zunanji sovrazi razpore, nesložne, ker le v slogi nam je zajamčena moč in trepet naših sovragov!

Ce hočemo, da bo državni stroj uspešno deloval, morajo tem bolj brezhibno delovati njega edince, to so oblastne skupščine. Te morejo in morajo delovati v dobrobit lastnega teritorija le takrat, če delujejo v sporazumu s centralo v Beogradu in ne proti njej. V vzajemnem delu, v bratskem tekmovalju dosežemo uspehe, za katere nam bodo hvaležni potomci in le tako bomo obdržali našo lepo domovino neokrnjeno pred grabeljivim tujcem ter ji prinesli srečo in blagostanje! (Viharno odobravanje in pleskanje.)

Kliče pa tudi vsem, ki stoje ob strani, naj se pridružijo nam, da se strne pri prihodnjih volitvah prav do zadnjega vse, kar napredno misli.

Borba proti znižanju carine
na vino

Vedno širši krogi se zanimajo za borbo, ki se je začela proti koncesijam glede carine na vino v trgovinski pogodbi s Francijo. Krivda g. Pucija se je začela že v trenutku, ko je vlada RR iz liste članov delegacije brisala zastopnika ministra poljedelstva in se od tega dne, ko je to ministrstvo ostalo v delegaciji brez zastopstva, ni nihče zmenil za potek pogajanj, dokler ni delegacija že poročala o svojem popušcanju.

Pa niti tedaj se gospodi ni zdelo vredno obvestiti javnosti. Kdo je vlado RR pooblastil, pristati na to, da se imena vin, kakor šampanjec, burgundec (celo konjak!) ne bodo smela več rabiti? Kako pa bosta gg. Pucelj in Krajač odšli imenovala vino, ki je zraslo iz burgundске trte?

V ostalem je samo sreča, da so Francozi ostali trdni na zahtevi 30 Din in niso sprejeli carine 50 Din, ki jim jo je naša delegacija že ponujala. Tako je možno, da o tej stvari javnost še reče svojo besedo. In ta beseda bo: da so se pogajanja, kar se tiče vina, vodila ob nečuveni nemarnosti ministrstva trgovine in poljedelstva in da so se dajale koncesije na velikansko škodo vinogradnikov. Vlada mora jasno in nedvoumno preklcati, kar so v Parizu govorili članj delegacije in zavzeti edino pravilno stališče, da v ničemer ne moremo iti preko onega, kar se je sklenilo v pogodbi z Italijo.

Kaj mora naš agitator delati te dni?

Kdo je agitator? To je mož ali žena, ki hoče pomagati, da zmaga Napredni blok ter da pogorita SLS in radičevščina. Kaj naj agitator dela te dni?

Pri naši krajevni organizaciji, pri občini ali pri znanem našem zaupniku pregleduje imenik volilcev in si izbere one volilce, ki jih upa pridobiti za nas, ali vsaj odvrti od SLS ali radičevcev. K njim stopi, razloži jim vse in prosi, naj v nedeljo na vse zgodaj gredo z njim skupaj volit in vržejo kroglice v našo škrinjico.

Brani tiste, ki jih politični duhovniki in sovražni agitatorji pritiskajo, opominjaj jih in bodri!

Vsak agitator si vzame 5—10 volilcev svoje okolice, da jih pridobi in privede volit. Gledati mora na to, da nihče ne ostane doma. Na dan volitev 23. t. m. se še dopolnde prepričaj, da so vsi za nas pridobljeni volilci res šli volit.

Vsak je pozvan na delo! Vsak naš volilec in napredna žena bodi te dni vodja, agitator, boritelj! Potem bo uspeh gotov. Kakor si bo ljudstvo postlalo, tako bo počivalo.

Naša posebna izdaja.

Radi nedeljskih volitev in da dobe naši naročniki »Domovino« povsod že ta tenden v roke, smo izdali danes posebno številko »Domovine«. Redna številka izide kakor po navadi.

Dopisi

JEŽICA. Oster je sedanjí volilni boj, vendar zmagujemo. Klerikalci, pučjevi, vse nazaduje in razpada, dočim se naprednim vrstam približuje zelo mnogo novih prijateljev. Dobro so spoznali, da je celo klerikalno obljubkarstvo, zlasti o avtonomiji, neresno politično varanje, ki se je klerikalni politiki izplačalo. Slovenci pa imamo od tega nenadomestljivo škodo. Naši kmetovalci so na lastne oči doživeli žalosten polom radičevca Pučja, videli so pa tudi, da je edina samostojna demokratična stranka požrtvovalna, delovna in pošena. Vsi številni prijatelji napredne družtev, čitatelji naše »Domovine« in »Jutra«, vsi razsodni volilci, ne pozabite, da je vaša skrinjica v okraju okoli Ljubljane četrta! Vsi v boj proti nesposobnosti in škodljivosti politike g. Pučja in njegovih dohtarskih kandidatorov, vsi v boj proti črnemu klerikalizmu, vsi na plan za zmago naprednih mož! Dosedanje delo našega domačega kandidata g. Ivana Hvastje nam daje najlepše jamstvo, da so glasovi, zanj oddani v četrto skrinjico, oddani najboljše.

TOMAČEVO PRI JEŽICI. Tudi v našem kraju smo se zdaj odločili, da bomo pri teh volitvah glasovali za saveljskega Hvastnika, ker je on je v naši občini najbolj sposoben. Ta bo znal kaj napraviti v oblastni skupščini. Slovenskim ljudski stranki ne morem več zaupati, kajti od naprednjakov smo dobili dobro oblastno samoupravo in zdaj nam ni treba od klerikalcev avtonomij več. Tudi se mi ne vidi lepo, da se klerikalna stranka, ki je zmeraj pisala, da je samo slovenska, veže po nemških krajih z najhujšimi Nemci, druge pa s samosrbskimi radikali. Je pa že napredna stranka boljša od drugih. Vsem svetujemo, da v nedeljo oddamo v četrto skrinjico volilne krogle.

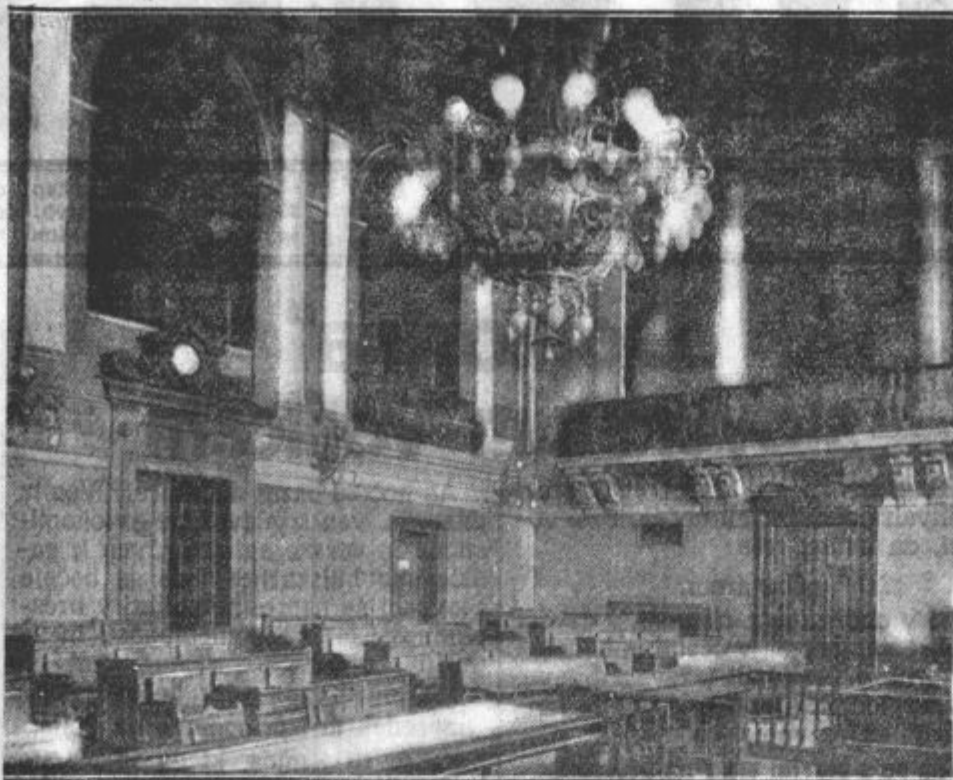
Bivši klerikalci.

SEMIČ. V nedeljo 9. t. m. smo imeli čast videti in slišati g. Stuhlarja na shodu, katerega je imel pri g. Bukovcu v dvorani po prvi maši. Poslušalce je bilo mnogo, a ne smete misliti, da so bili vsi pristaši Radiča, bilo je tudi mnogo radovednežev. Govornik je pripovedoval zelo mnogo o dobrotah, ki jih bo baje delila njegova roka po milosti gg. Radiča in Pučja Belokranjcem, »boljši« čas se ti bližajo, zlasti tebi vinogradnik. G. Stuhlar je govoril med drugim tudi o nameravanem znižanju carine na uvoz vina, češ, sedaj dolžijo stranko, oziroma Pučja, da se ne gane kot poslanec, da bi preprečil uvoz tujega vina. »Jaz pa pravim«, je izjavil govornik, da mi nismo proti uvozu vina, oziroma znižanju carine, ker uvoz našemu kmetu ne bo škodoval, ker francoska vina bo pila le gospoda po mestih i. t. d. « No, ta pa je lepa! Sedaj tudi gospoda pije vino domačega pridelka, a če se omogoči uvoz tujih vin, bodo vsi pili le tuja vina, a kmetje sploh ne bodo mogli spraviti svojega pridelka v denar. Govornik se obregnil tudi ob samostojne demokrate, češ, niso nikakl gospodari, Zakaj pa niste opisovali gospodarstva g. Pučja? Nad vse smešno pa je bilo, ko je g. Stuhlar pozval zborovalce, da naj vsak pove svoje želje, katerim bo vsem ugodil. Res, popolnoma Radičevca kova. Le bodite uverjeni, da v Semiču ne boste nikesar opravili. Bela Krajina bo 23. t. m. pokazala, da radičevcem ne zaupa. Po Beli Krajini gre glas, da v tretji skrinjici je naš spas. Se nekaj: Zadnje čase se je neki list hvalil, da je zasluga g. Pučja, da je dobila občina Semič državno podporo za šolo. V resnici, kakor sraje se hočejo šopiriti s pavovim perjem. Vedite gospodje okoli SKS, da g. Pučelj nima niti najmanjše zasluge za navedeno podporo, ker podpora je bila nakazana okrog 12. februarja 1926., ko g. Pučelj še ni vedel, da bo prišel za ministra. To-liko v pojasnilo tistim, ki se hočejo šopiriti s tujim perjem in agitirajo v tem smislu, češ, kako je skrben g. Pučelj za Belo Krajino. Pač pa so nam radikali z radičevci in g. Pučeljem vred naložili znatno povečan proračun, s čimer so se tudi davki povečali. Takšne so zasluge SKS za nas, a vsi vemo dobro, da je bil dr. Žerjav kot minister mnogo bolj delaven za Belo Krajino in sploh za vso Slovenijo.

MARIJA SNEŽNA V SLOV. GORIČAH. V nedeljo 9. t. m. nas je obiskal narodni poslanec gospod dr. Pivko v družbi g. dr. Goriške in našega nosilca liste za oblastno skupščino g. Vralčiča. Zbralo se nas je okoli 100 zavednih kmetov in delavcev, ki smo 2 uri poslušali omenjene gospode in smo se od teh tudi nekaj naučili. Mirno lahko rečemo, da nas farovžka gospoda ne bo več zavajala. Navdušenje je bilo veliko, ker je shodu predsedoval naš nad vse priljubljeni župan g. Ploj in ker smo v sredini imeli našega nosilca liste kmeta g. Vračiča iz Senarske. Po odhodu poslanca g. dr. Pivka smo izvolili pripravljalni odbor za krajevno organizacijo SDS in pripravljalni odbor za javno ljudsko knjižnico. Ustanovitev je bila v nedeljo 16. t. m. Lep korak k napredku ob skrajni točki na severni meji! Kar se pa tiče volilne agitacije gg. Žebota in Zöhrerja s prostim uvozom sladkorja iz Avstrije, bom še govorili.

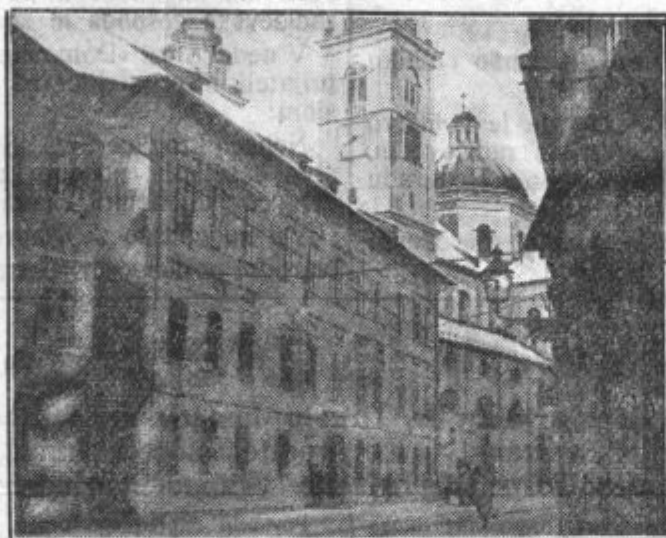
Na kaj vse je „Ilustrirani Slovenec“ pozabil

«Ilustrirani Slovenec» je zadnje tedne priobčeval v spomin na bivši deželni zbor in odbor kranjski razne slike. Da se vidi tudi druga plat klerikalne medalje ter bolj spozna resnica, objavljamo danes tudi mi v izpopolnilo »Ilustriranega Slovenca« nekaj njegovih slik s pojasnili zgodovinske resnice. Nekaj slik je vzeti tudi iz samega medvojne klerikalnega glasila. Naši čitatelji lahko vidijo, da je »Ilustrirani Slovenec« prezrl jako važne in značilne stvari in da je naše izpopolnilo bilo zelo potrebno.

Zborovalnica bivšega deželnega zbora kranjskega,

kjer bi se lahko vršile seje naše pokrajinske samouprave tudi po vojni, ako bi klerikalna Narodna vlada takoj po prevratu ne razpustila deželnega zbora ter ne preselila ves delokrog deželnih zborov in odborov ter deželne ustanove in premoženja v državne centralistične roke Dr. Breje in drugi klerikalni poverjeniki so takrat zavrgli poziv Svetozarja Pribičevića, takratnega ministra notranjih zadev, naj skličejo deželni zbor.

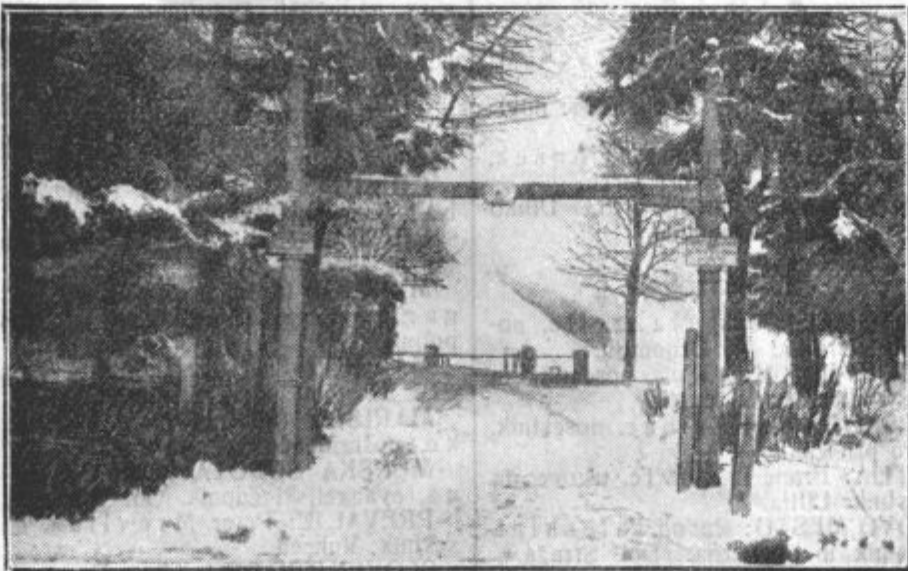
Ljubljanska škofijska palača,

kjer je že desetletja leglo klerikalizma in vrhovna komanda politikujoče duhovščine. Po ukazih, migljajih in željah Rima in Dunaja so se od tod vršile in izvršile priprave slovenskega naroda za »sveto, pravično in Bogu dopadljivo vojno«, za zmago pergermanske moči in večno uničenje naše svobode. V dvoranih škofijske palače so se sestavljali pastirski listi ter podpisovali ukazi, s katerimi se je slovensko ljudstvo hujskalo na vojno ter izmagovalo z rekvizicijami. Najbolj žalostni dokumenti našega suženjstva.

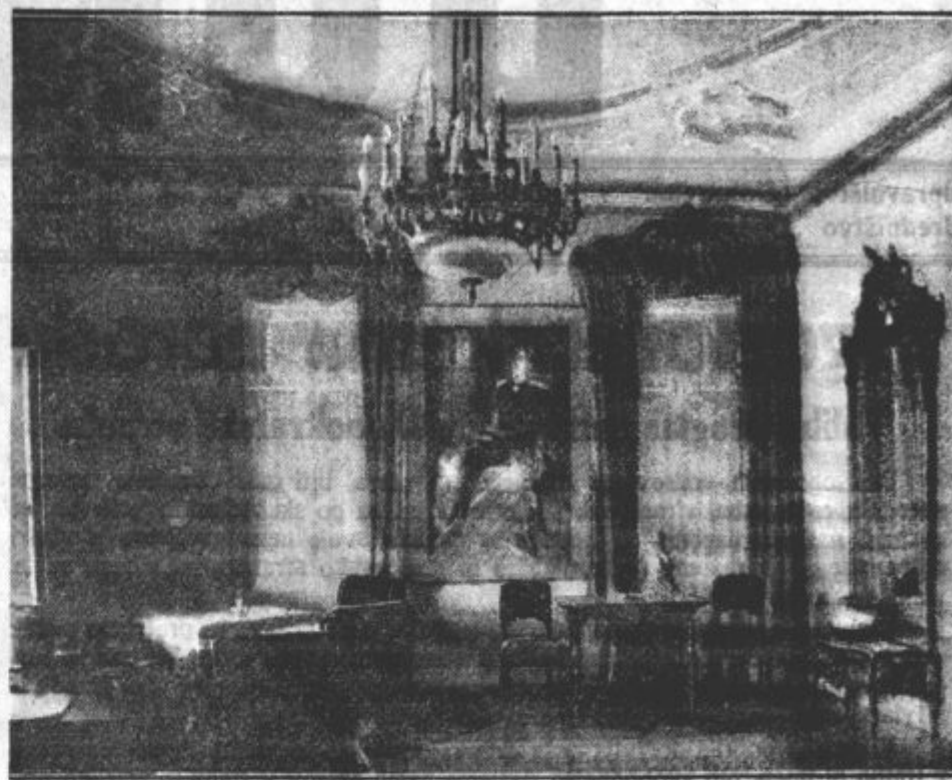
Vnovčevalnica za živino na Zelenem hribu,

kamor so med vojno skupaj gonili desetletisoč glav klavne živine, ki so jo klerikalni zaupniki po vseh vaseh za neznamenit denar ali pa za ničvredne rekvizicijske liste jemali iz hlevov slovenskega kmeta. Doma je propadala nedolžna mladina, ker ni imela niti dovolj mleka za prehrano, z mesom živine slovenskega kmeta pa se je krmila ponajveč madžarska in rajhovska soldateska, ki je metala za zahvalo slovenskim vojakom samo kosti.

Vhod na Suhi baje

Skozi ta široka vrata naj bi bili v vojni po najsrčnejših željah klerikalnih »Slovenec« korakali vsi oni zavedni narodnjaki, ki se niso hoteli ukloniti brezdomovinskemu avstroklerikalnemu terorju.

Posvetovalnica deželnega odbora

v kateri so glavni mandatarji klerikalne deželnozbornske vočine uganjali partizanstvo in korupcijo z deželnim premoženjem ter uganjali teror nad Slovenci na Kranjskem. V tej dvorani je tudi začela sistematična gonja za podpisovanje avstrijskih vojnih posojil ter za rekvizicije žita, živine, zvonov in drugih vrednosti. Z lizunstvom napram cesarskemu Dunaju in z izdajstvom življenjskih interesov slovenskega ljudstva je povzročila SLS med svetovno vojno največjo nesrečo, ki jo je kdaj doživel slovenski rod.

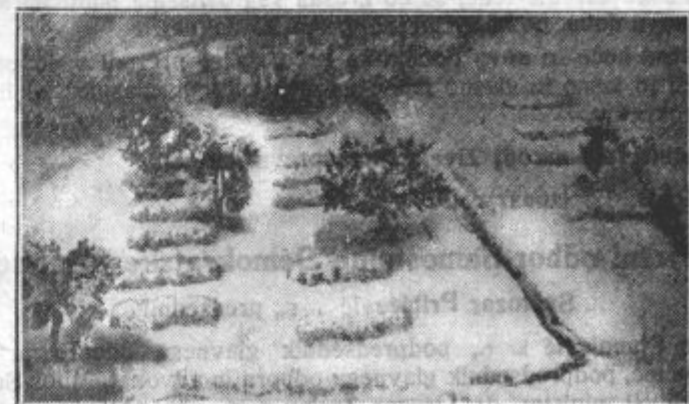

K 85 letnici našega prevozellega cesarja Franca Jožeta I.

Cesar Franc Jožef I. v vojni na Kranju. v Nemški vojni lupovi. v Pri Kranjskem. v v Narodnoobmočje Marija. v Dvoglavi orei na jugovzhodu. v Šike v bence. v v

Pozabljena slovenska zastava

«Ilustrirani glasnik», ki so ga klerikalci v Katoliški tiskarni v Ljubljani bogato opremiljenega začeli izdajati začetkom svetovne vojne s podporo vojnih oblasti, je priobčil tudi gornjo sliko, na kateri mogočno vihra v rokah slovenskega fanta zastava z dvoglavi črni tičem, sramotnim znamenjem našega hlapčevstva. Slovenska zastava je bila tedaj ne le pozabljena in skrita, marveč tudi zaničevana in opljuvana. Mesto slovenske trobojnice je sklenil klerikalni deželni odbor uveljaviti zastavo nekdanjih nemških deželnih stanov.

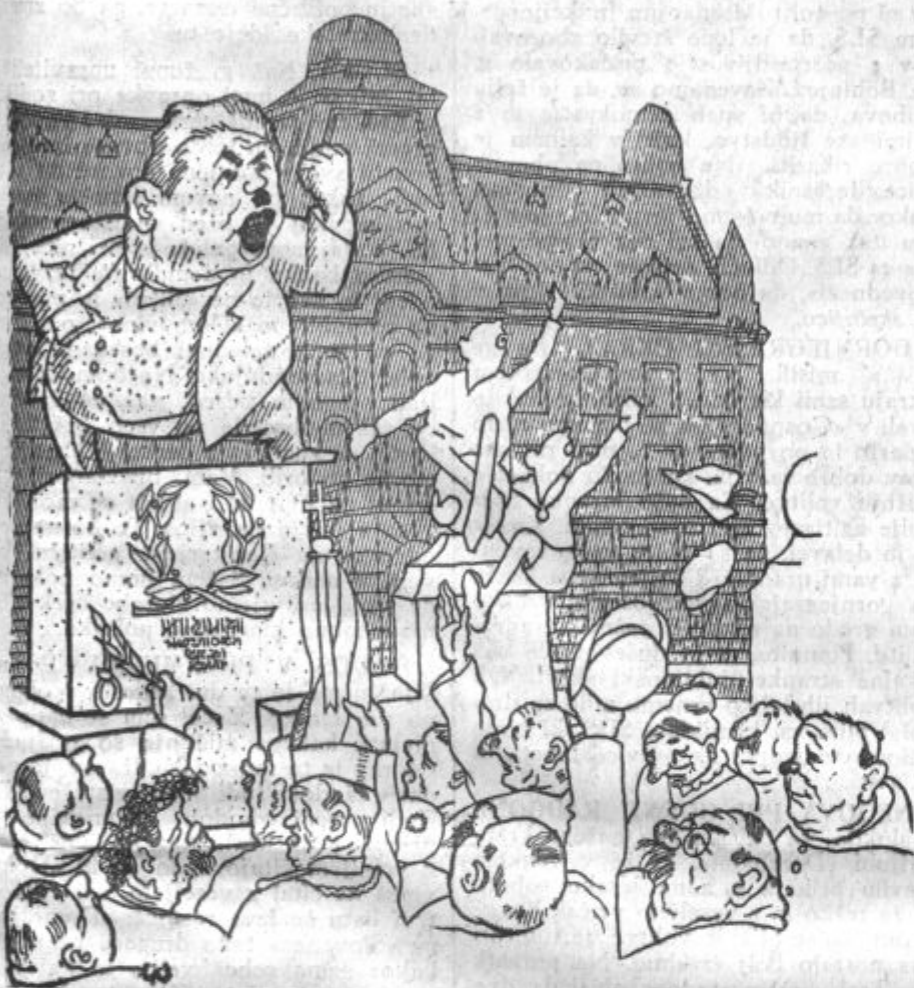
Suhi baje v Ljubljani

Prostovoljna špijonaža in denuncijantska pisarna; ki je bila ustanovljena v tajništvu SLS, je bila krepko na delu, da spravi kar največ naprednih Slovencev v strelske jarko, v vojna taborišča in vojaške ječe. Misli klerikalnih ovaduhov in špijонов so bile vedno koncentrirane na Suhi baje, kjer je padlo pod avstrijskimi krogli več nedolžnih Slovencev kot žrtev klerikalne vojne furtje.

Poslopje klerikalne «Gospodarske zveze» v Ljubljani,

kjer je bila med vojno nastanjena pisarna za rekvizicije moke, žita in drugih poljskih pridelkov. Tudi vodstvo te rekvizicije je bilo v rokah samih klerikalnih veljakov v Ljubljani in na deželi. Slovenska kmetica in njeni nedorasli otroci so v ta zavod morali oddajati še oni borni pridelek, ki so ga s krvavimi žulji iztisnile iz zapuščene zemlje. Naši ljudje pa so zato dobili mesto moke pokvarjeno koruzo, moko iz fižola boba in žaganja.

Odkritje spomenika

Ako bi zmagovali nemško orožje in našrti, za katere so se pehali naši klerikalci, bi že bilo na Kongresnem trgu slavnostno odkritje spomenika kandelaberskemu govorniku iz leta 1914. in sedanjemu poslovođečemu podpredsedniku SLS dr. Marku Načlačenu.

Dobrote Bogu dopadljive vojne

Čutimo jih vsa leta po vojni in jih bomo še čutili. S strahom se oziramo nazaj. Tisoči in tisoči vojni invalidov preklinjajo klerikalce, ki so blagoslovljali nečloveško klanje ter jih gonili pod orožje. Tisoči in tisoči mater ter vojni sirot plače, a se žal ne zaveda, kdo jih je onemogel rednikov. Kdaj bodo Slovenci izprevideli, da je klerikalizem kot glavni hujskač za vojno največji zločin in grobokop Slovenstva.

Veliki govor dr. Dinka Puca

V nedeljo dopoldne je bila na Taboru v Ljubljani sijajna manifestacija napredne in narodne Ljubljane, ki je slasti temeljito obračunala z nesposobno in nepošteno politiko SLS. Veliko odobravanje je žel tudi govor poslovođečega podpredsednika SDS dr. Dinka Puca, ki se glasi:

Velika, širna in lepa je naša domovina. Polna je naravnega bogastva, ljudstvo pa je ekromno, delavno in štedljivo. Zemlje imamo več kot dovolj, saj prebiva na ozemlju, ki je tako veliko, kakor je italijansko, komaj 12 milijonov duš. In vendar narod ni srečen in ni zadovoljen!

Namesto da bi stranke skušale s pametnim gospodarstvom, razumnimi zakoni, temeljitim delom zlečiti rane, ki jih je vsesekula vojna, olajšati ljudstvu bremena, otvoriti mu novih virov dohodkov, so porabile skoro 6 let

za brezplodne ustavne boje.

Posledica je, da imamo danes popoln polom v

naši zunanji politiki.

Slabše stojimo kot smo stali po vojni. Zaslepljena po lepih besedah se je naša vlada zanesla na lojalnost našega soseda, ki nas je na tihem obdal z verigo pogodb in sporazumov z drugimi državami, tako da nimamo zavarovanega niti hrbita, a tudi ne desne, ne leve strani. (Klicji: Tako je! Res je!)

V notranjosti pa se je kot posledica brezglavega režima pokazala akutna

gospodarska kriza.

Vse gospodarske panoge propadajo, ker jih tlačijo tla slaba čarinska, prometna in davčna politika. Pada konzum, ker je plačilna zmoglost ljudstva padla. Posledica vsega je socialna beda, ki zlasti v Sloveniji ni bila še nikdar tako huda. Porast kriminalnih slučajev, rastoče tatvine nam najbolj jasno kažejo, da nismo na pravi poti.

V težkem času je odrekel edini faktor, ki bi lahko pomagal. Narodna skupščina že dve leti ne dela. Prepušča, da gre usoda države svoje pot.

Kriza našega parlamenta

je očitna. Tako daleč smo padli, da cele mesece v najkritičnejši dobi nima se, ker se vlada boji kritike opozicijskih strank. Radi nedelavnosti in nesposobnosti skupščine se v gotovih krogih vedno bolj propagira misel diktature, ki pa bi bila morda še večja nesreča!

Predstoječe

oblastne volitve

so radi tega največje važnosti, ker bodo morale pokazati, ali je narod s sedanjo vlado zadovoljen ali ne. Ne gre tedaj za navadne volitve, pri katerih je konec koncev že vse eno, ali dobi kuka stranka par glasov več ali manj, ampak gre za važen političen dogodek, od katerega je odvisno, ali pride do političnega in gospodarskega preokreta v naši državi, ali pride do ozdravljenja neznošnih razmer, ali pridemo do boljše bodočnosti. (Tako je!)

V tem boju je

naš glavni nasprotnik

Slovenska ljudska stranka, ki je sokriva, da se je radikalstvo in radičevstvo (Medklic: In nemštvo!) razpaslo v naši državi. (Zalostno, toda resnično!) Klerikalci so bili tisti, ki so pred štirimi leti z znanim Markovim protokolom omogočili homogeni radikalni režim, ki je pomenil nesrečo za narod. (Sramota!) Oni so bili tisti, ki so dajali potuho Radiču, dokler se je še zavzemal za samostojno hrvaško republiko, in oni so še danes tisti, ki so pripravljali podpirati ta doslej najslabši režim; pripravljani so za dva ministrska fotelja tudi danes še podpreti protiljudsko vlado, kakor so izjavili ravno te dni. (Fuji!)

Slovenska ljudska stranka

se poslužuje v tem boju tistega orožja, kakor se ga je posluževala vedno. Laže in obrekuje ter očita nasprotniku to, kar je za krivila sama. (Jezuiti!)

Ta stranka pravi, da je slovenska in njen načelnik je imel celo pogum reči, da, če propade ta stranka, bo z njo propadlo tudi Slovenstvo. (Smeh po vsej dvorani.) To trdi tista stranka, katere je pred vojsko proglasila narodnost za malikovalstvo in ki je to storila tudi po vojski, kakor hitro je mislila, da bi ji plameteče narodno gibanje moglo politično škodovati. Tista stranka, ki je gonila slovenske fante v smrt za nemško državo, ki je ovajala nas, napredne Slovence, nemškimi žandarjem in rebijem, tista stranka, ki se še danes veže z našimi narodnimi sovražniki, kjer ji to kaže, pred vsem pa ob naši ogroženosti sevrni meji! (Fuji! Sramota! Tega ne bomo nikdar dopustili!)

Ni dober Slovenec,

kdor zabranjuje narodu svobodno mišljenje, ga skuša obdati s kitajskim zidom, da bi ga imel popolnoma v oblasti, da bi ga kot pokorno in poslušno ovčico še naprej strigel. Mi si predstavljamo bodočnost Slovencev drugače kot S. L. S. Ako se nočemo Sloveni izgubiti v lastni skromnosti in ozko srčnosti, moramo postati ekspanzivni. In če ne najdemo kruha v Jugoslaviji, nam ostane samo Amerika! (Tako je!)

SLS pravi, da ima moderen gospodarski in socialni program. Mogoče, toda mi vemo, da njeno gospodarsko delo obstoji v tem, da

hujska stan proti stanu,

deležo proti mestu, producenta proti konsumentu. Socialni program pa naj služi kot limenice delavstvu. Gospodje so vsi polni obljub na vse strani in socialno delo in socializem jim je takrat, kadar potrebujejo delavskih glasov, vsaka druga beseda. Kadar pa teh glasov ne rabijo, govorijo ti gospodje drugače. Ko v Ljubljani ni bilo več zveze delovnega ljudstva, se Slovenci ni sramovali zapisati, da je socializem brezbožstvo, da je popoln materializem, ki se izvaja v ljudskem življenju ter je dodal, da bo stvar bolj jasna še, da je liberalizem bilo brezbožstvo v teoriji, socializem pa je brezbožstvo v praksi. Malo prej je pa prečistil gospod škof sam šel voliti te brezbožnjake. (Škof je volil komuniste!) In klerikalni stranki je bilo pridržano, da je grozila iz svojih obratov vreči na cesto vsakega, ki bi ji ne pariral! (Fuji! Sramota!)

Velika zagovornica avtonomije je naša klerikalna stranka. Zlasti za pravice naše bele Ljubljane se bori tako strašno rada. Rečena pač na to, da so ljudje pozabili, da je bila ta stranka tista, ki je pred vojno sistematično ubijala avtonomijo Ljubljane, ko ji leta in leta ni potrdilo nobenega proračuna, in ko ji je potom deželnega zbora onemogočila izvedbo del, za katere bomo morali

štetj sedaj milijone. In tudi proti komisariju na magistratu ni imela ta stranka nič, ko je sedel tam njen eksponent in prav nič se ji ne mudi za občinske volitve sedaj, ko sedi tam njen prijatelj.

V znamenju avtonomije je se SLS skozi pet let bojevala proti oblastnim samoupravam, v znamenju avtonomije je sodelovala pri razpustu trgovsko-obrtnih zbornic!

Ljubljanci že poznajo to stranko obljub in zato moramo biti na straži, da bodoča oblastna skupščina ne bo postala bivši klerikalni deželni zbor v drugi izdaji. (Nikdar! To se ne sme zgoditi!) Ljubljana mora poslati v skupščino

krepro napredno zastopstvo,

ki bo znalo varovati gospodarske interese Ljubljane. (Tako je!) Oblastna skupščina ne sme postati strankarska institucija klerikalcev, ampak mora biti nestrankarski organ naših gospodarskih, kulturnih in socialnih interesov. (Tako je!) Le na ta način bodo oblastne samouprave mogle postati blagoslov za narod. Ako se bo pa denar, s katerim danes gospodarji Beograd, tudi v Ljubljani upravljali na enak partizanski in koruptni način, potem narod tudi od oblastne samouprave ne bo imel ničesar, ampak samo večja bremena!

Ne maramo, da bi se v novi oblastni skupščini ponavljali stari

boj med mestom in deželo.

Interesi obeh se spopolnjujejo. V interesu vseh nas je, da se godi kmetu dobro, kajti vsako mesto črpa iz kmetov svoje sveže sile. A tudi na korist kmeta je, če bo Ljubljana velika, moderna, če bo v njej cvetela industrija, če bo uspevala trgovina, če se bo dobro godilo obrti. V korist vseh slojev našega naroda bo, če bo Ljubljana jak gospodarski centum Slovenije, in če bo ob enem tudi krepro duševno središče Slovencev. Od dobro razvitega solstva, splošnega in strokovnega, od krepkega vseučilišča, bogatih knjižnic, dobrega gledišča bo imelo hasek vse ljudstvo, predvsem tudi kmetstvo, ljudstvo, čeprav včasih samo indirektno. Kultura v današnjih časih ne more ostati last posameznikov!

To seveda ni prav tistim, ki bi radi videli, da bi naš narod ostal nezaveden. Zato so bili

klerikalci vedno protivniki Ljubljane,

tudi takrat, kadar so imeli v njej besedo. Sedanji klerikalni poslanec Ljubljane ni v dveh letih niti enkrat odprl ust v interesu našega mesta. (Dol z korosem!)

In zato so tudi radičevi proti mestom, proti univerzi, proti šolam, proti gledišču! Ljubljano ubijaj, ker je prosvetljena! Udarj po trgovcu, udarj po obrtniku, udarj po javnem nameščencu — zato, ker so ti nositelji napredka in kulture!

Toda ta boj je brezupen. Klerikalci niso mogli zavezati Galileju usta, ko je ušil, da se zemlja suče okoli solca. Radič ne bo več prepričal ljudi, da živi v mestih sama pokvarjena gospoda — izvemši njega in zelene generale seveda.

Napredna misel prodira

stalno in nevzdržno in njenega zmagovitega pohoda ne ustavi ne zmerjanje, ne obrekovanje, ne laži! Propadla bodo stranke, ki so konservativne, ki slonj samo na osebnih ambicijah, ki so brez programa in ki jih vodijo neznatni ljudje! Propadla bo radikalna stranka, propadla bo radičeva stranka in propadla bo klerikalna stranka! Na njih razvalinah bo šele vzcvetela naša država!

Zato smo ustvarili demokratije in narodni socialisti

napredni blok

za te volitve. (Živjeto! Viharno odobravanje!) Prerešni so časi, da bi si naprednjaki še naprej privoščili luksuz cepljenja in razpora! Zedinjeni smo močni, razbiti bomo igrače v rokah klerikalcev. Pomnimo, da gre za našo gospodarsko usodo

Zboraivalci so govor dr. Puca ponovno prekinjali s pritiravanjem, ki je kazalo, da jim govori od srca. Ko pa je končal, je dvorana odmevala ovacij popularnemu nosilcu liste

Slovenski obrtniki in trgovci proti strahovladi SLS

SLS, SKS in NRS se nikdar več ne znebljo očitka, da že več mesecev zavestno in dosledno razvijajo avtonomijo Zbornice za trgovino, obrt in industrijo. Zaveden obrtnik in trgovec se pri oblastnih volitvah ne bo dal zavestno od sladkih in zvijačnih besed, katerih je sedaj pred volitvami toliko, zlasti v klerikalnem časopisu.

SLS je s pomočjo puclievcev in ravniharjevcev nasilno razgnala pravilno izvoljeno Trgovsko in obrtniško zbornico in postavila Zbornici klerikalne komisarije, kakor da bi bili slovenski obrtniki in trgovci družba samih divjakov, ki niso vredni, da bi sami upravljali svoj gospodarski parlament. Tudi če bi celo Zbornico v dobi komisarijev izpremenili v skrinjo zlatnikov, bi bila sramota, ki jo je slovenskemu trgovstvu in obrtništvu naprtila SLS s pomočjo svojih zaveznikov in priganjačev, ostala sramota in greh, ki ga slovenski trgovci in obrtniki SLS nikdar ne odpuste in odpustiti ne smejo, če jim je kaj za čast in državljansko svobodo. Ko je SLS hotela uganjati podobne burke tudi pri »Kmetijski družbi«, se je leta dvignila k protestu. Ljudska jeza je pomedila s klerikalci v »Kmetijski družbi«.

Ali naj slovenski trgovec in obrtnik ravna drugače? Ali naj si slovensko trgovstvo in obrtništvu nakopie očitek, da je nezavedno in brezbržno?

Ali naj slovenski obrtnik in trgovec radi klerikalne »avtonomije« voli SLS? Ali je teptanje zbornične samouprave avtonomistično delo? Vsaka kroglica, oddana od slovenskega trgovca in obrtnika za SLS, bi pomenila novo sramo-

Z oči mi je padla mrena

Sevnica, 14. januarja.

Dovolite, da tudi drugim povem za zdravilo, ki ozdravi zaslepljenost. To zdravilo si vsakdo lahko preskrbi, ako čita »Jutro« in »Domovino«. Tistim pa, ki so že spregledali, svetujem, da naj sedaj dobro pazijo, da zopet ne izgube vida, kajti s krlatico, da je vera v nevarnosti, se hoče marsikomu natrositi peska v oči.

Vera ni bila in ne bo v nevarnosti, v nevarnosti je edino klerikalna stranka, ki si hoče vedno in povsod zasigurati nadvlado.

Kaj so poslanci SLS (po številu 20), katere je zadnjič volila večina Slovencev, storili za nas, to občuti vsakdo na svoji koži. Leto za letom mineva in vse gospodarstvo propada, tareje nas vedno večji davki, cene našim pridelkom pa se nižajo. Kmalu bomo tako izžeti kakor jabolka v preši. Izpreglejete, kmetje, kočarji, delavci, obrtniki, železničarji in vpokojenci ter preudarite, kaj so klerikalci obljubili, kaj pa resnično storili. Kmetom so obljubili znižanje davkov, odpravo vseh carin na kmetijske pridelke, visoke cene kmetijskim pridelkom in nizke cene potrebščinam, ki jih kmetje kupujejo. Kočarji bodo dobili dosti zemlje, ker se bodo groščinska posestva razdelila, so nam obljubljali, delavci bodo imeli velike zaslužke, prav tako obrtniki, železničarji pa bodo sploh dobili vse, kar želijo, tako na pr., bo z 20 leti popolna službena doba in v pokoji se jim bosta cedila mleko in med kar sama v usta. Na vse te obljube se klerikalci pozabili. Za vpokojence so je dosegli, da imajo tako pokojnino, da sploh ne vedo kam z njo, ker se s tem malim zneskom ne da nič ukreniti.

Sotrpini brežiškega sreza, pozivam vas, da se strnemo vsi skupaj in rešimo, ker se še rešiti da!

Vsakdo naj pregleda, da je edino v Samostojni demokratiški stranki naša rešitev. Vsakdo naj gleda na to, da bo na dan volitev 23. t. m. storil svojo dolžnost s tem, da bo vrzel kroglico v drugo skrinjico ter kolikor mogoče več prijateljev in znancev pridobil zanj. Le takrat, ako se nam posreči pridobiti večje število samostojnodemokratiških poslancev, bodo mogli ti res kaj storiti za nas.

Za naš srez smo si izbrali izvrstnega nosilca liste v osebi občespoštovanega gospoda Karla Cimperška, posestnika, trgovca in okrajnega načelnika v Sevnici. On je osebn dober gospodar in si je pridobil kot načelnik okrajnega zastopa nevenljive zasluge. Kljub temu, da se je v našem okraju napravilo mnogo na okrajnih cestah in z gradbo več novih lepih dobrih mostov, imamo najmanjše okrajne doklade celega bivšega Stajerja. G. Cimperšek pozna ljudske potrebe, ker je v vednem stiku z ljudstvom. Kdor ga osebno pozna, ve, da je pripravljen svojemu bližnjemu pomagati. Zato smo prepričani, da bo tudi kot sreski poslanec delal za blagor svojega sreza.

Fr. J. bivši klerikalec.

Ne dajte se begati od nasprotnikov, ki vas grdo varajo s Slavensko banko, na tihem se Vam pa smeje, če vidijo, da ste se vjeli na limanice,

„Ene sorte tiči skupaj lete..“

Radičevski voditelji o sebi. — Sodba Pucljevega glasila o radičevskih kandidatih dr. Novačanu in Alb. Prepeluhu ter o svojem šefu St. Radiču.

Brez dvoma je, da se radičevski voditelji, zlasti voditelj slovenskih radičevcev prav dobro poznajo med seboj. Ako bi se ne poznali, bi se bivali samostojneži, republikanci, federalisti in separatisti ne združili v enotno stranko pod vodstvom St. Radiča.

Včeraj smo navedli mnenje radičevskega prvaka in kandidata za oblastne volitve dr. Novačana o St. Radiču, katerega je označil kot demagoga, čegar edina želja je, da bi mi Slovenci podlegli židom lepega Zagreba in na svojem telesu doživeli razornost židovskih gospodarskih metod.

Ker je treba čuti oba zvona, da se resnično prav spozna, naj navedemo danes, kako so sodili l. 1925. pred skupščinskimi volitvami o svojem sedanjem kandidatu dr. Novačanu radičevci. Pucljevo glasilo »Kmetijski list« je tedaj v posebnem članku pod naslovom »Za 125.000« poročal, da je bivši Radičev poslanec Lovrekovič odkril javnosti, da je bil dr. Novačan za prejšnje volitve kupljen od Radiča — za 125.000. Ko je bil dr. Maček, podpredsednik Radičeve stranke, vprašan, če je to resnično, je odgovoril, da je in da ni to nič posebnega, ker se tako pač povsod dela. Takrat je »Kmetijski list« zapisal poleg navedenega: »Bogve, kaj bodo pisali bodoči Lovrekoviči o sedanjih naših konkurentih čez eno leto ali dve, bogve, koliko jih je kupljenih in prodanih in bogve, kakšne so kupnine? Kako naj loči politično obojnost volilec kleno zrno od plev, kdo naj najde še danes v dolgi rajdi ponujanjih škatelet letošnje Novačane?«

Danes blagoslovljiva kandidatura dr. Novačana ne samo Radič, ampak tudi Puclj iz tega sledi, da hodi Puclj po stopinjah dr. Novačana.

Nič manj zanimiva ni sodba »Kmetijskega lista«, pred zadnjimi skupščinskimi volitvami o sedanjem Pucljevem prijatelju in nosilcu radičevske kandidatne liste v kočevskem okraju gosp. Albinu Prepeluhu, ki je svoječasno prevažal v svojem »Avtonomistu« slovito Pucljevo »kočevsko« železnico. »Kmetijski list« je pisal o njem: »Prepeluh je mlad penzionist in posestnik lepe vile v Ljubljani Bil je nekdanji vnet socialist, soci-

alist bolj na papirju, kakor v srečju, vsled tega mu socializem v praksi ni ugaljal. Po prevratu je prišel takoj na odlično mesto vladnega poverjenika za socialno skrbstvo pri deželni vladi v Ljubljani in kot socialista se mu je zahotelo po udobnem, brezskrbnem življenju. Imel je dober talent in kmalu je našel vire in pota do zakladov »Oblačilnice« in po geslu socialistov je zavijal ubogo ljudstvo v koprive, sam je pa zidal v Ljubljani prelepo vilo. Dal se je kot poverjenik penzionirati in udobno življenje se je začelo. Toda z lepim penzionom in v lepem stanovanju nove vile je težko živeti brez načrtov in treba je bilo iskati tudi novih virov za še udobnejše življenje, ker pri »Oblačilnici« je tudi izgubil zaupanje. Prišel je v tabor klerikalcev, ki so iskali zavestnikov in novih moči in pod firmo avtonomije se je začela skupna farbarija ubogega ljudstva. Toda pri klerikalcih še ni bilo pravega zaupanja, treba je bilo poiskati novo geslo, ki bolj vleče... Kraljevi poverjenik je postal šef republikanske stranke za Slovenijo, — filijale hrvaške Radičeve stranke.

Pucljevo glasilo je tedaj pisalo, da politična zrelost ne dopušča našemu ljudstvu, da bi nasledilo vsakemu prvemu političnemu žonglerju, ki bi rad udobno živel na stroške ubogega ljudstva. Par mesec pozneje je Puclj sklenil s Prepeluhom zvezo in zlezel pod Radičev klobuk. Danes Prepeluh kandidira v kočevskem okraju, Pucljev ljudje pa podpirajo njegovo kandidaturu, ne da bi prej preklekali, kar so pisali o njem v svojem listu.

In kaj je pisal »Kmetijski list«, pri zadnjih volitvah o svojem sedanjem gospodarju St. Radiču? Klerikalcem je tedaj očital zvezo z njim, da jih družijo edinele »ovraščje« proti državi in želja po državnem koritu. Dne 27. januarja 1925 je tik pred volitvami pisal, da od Radičeve stranke in njenih meščanskih voditeljev kmet nima ničesar pričakovati, da rešitev kmeta ni v Radiču, da Radič ne pozna potreb kmetijskega ljudstva, ker ni kmet, in da zato zanj tudi še ničesar narediti ni. Par tednov nato se je Puclj združil z Radičem...

Podpore gospoda Puclja

Za poplavljenca 120.000 Din. — Za skrahirano radičevsko »Panonijo« 300 tisoč dinarjev. — Za »Ekonomo« 100 tisoč dinarjev.

Na shodu na Raki je g. Puclj priznal, da je za poplavljenca v Sloveniji vlada RR dala vsega skupaj 120.000 Din (enstodvajsettisoč). Skoda pa je znašala čez 100 milijonov Din! G. Puclj se je izgovarjal, da absolutno ni bilo mogoče dobiti več.

Medtem pa se je izvedelo, da je ista vlada RR dala zadruzi »Ekonomo« 100 tisoč Din in, kar pa je še bolj zanimivo, da je g. Puclj »našel« za propadlo zadruzo »Panonija« v Mariboru 300.000 Din!

Kočevarji v Črmošnjicah prepodili klerikalnega agitatorja

Napredne Črmošnjice bodo volile svojega domačina Kočevarja Slanca iz Laz. — Poper mesto kroglic za klerikalnega advokata iz Novega mesta, paprika za radičevca Bukovca iz Ljubljane. — Pobozna opoldanska molitev na naprednem shodu.

Črmošnjice, 17. jan.

Včeraj sta se vršila pri nas dva volilna shoda. Prvega je sklical naš domači kandidat občasno posvetnik gosp. Slanc, ki kandidira na listi g. Faleskinja iz Dolenje Straže. Klerikalni shod pa se je vršil v gostilni Zamuda. Na ta shod je prišlo neznatno število volilcev in precej žensk. Poslanec dr. Kučovec je moral še pred temi maloštevilnimi ljudmi utihnuti in se skriti v župnišče, kamor ga je prepočil občinski tajnik g. First, ki ga je kot nekdanji gozdar škofa dr. Jegliča temeljito zavrnil, tako da so se še same ženske prijetno zabavale na račun klerikalnega poslanca.

Vse drugače pa je bilo na shodu kandidata Slanca. Za ta prvi nastop demokratov v Črmošnjicah je vladalo veliko zanimanje. Letaki po občini so naznačevali, da pride govornik iz Ljubljane. Po maši pa je bil shod oglašen še pred cerkvijo. Tako se je nabralo v obeh sobah gostilne Klemen nad 60 mož, samih postavnih Kočevarjev, katerim ni mogoče natvesti klerikalnih farbarij, še manj pa Pucljevih obljub. Shod je otvoril kandidat Slanc, podajajoč besedo dr. J. Birsu iz Ljubljane.

Dr. Birs je najprvo govoril o ideji naprednosti in demokratizma, torej o idejah, ki zmagujejo predvsem med silnim nemškim narodom. Govornik je nato razlagal delo, ki so ga opravili v Nemčiji, kjer so ustavo sprejeli preko noči, med tem ko je SLS trtila čas z osemletnim varanjem o avtonomiji, dokler se ni končno utrdila in se sedaj ponuja vladi, da se združi s splošno obsojano radikalno stranko. Kakor naše ljudstvo od SLS, tako so hrvaški kmetje od Stepana Radiča pričakovali nebesa na zemlji in mu v prvem navdušenju nosili pražene prašičke in perutnino, upajoč, da bo izpolnil obljube. Prišlo pa je drugače. Sedaj hrvaški kmet temeljito obdeluje Radiča in ga podi od vasi do vasi. Klerikalni stranki ne zadostujejo poslanci, temveč hoče SLS še klerikalne ministre ter silati klerikalne vlade v Ljubljani, od

koder bi pobijala naprednjake in seveda tudi napredne Kočevarje. Ti načrti so padli v vodo. Pač pa mora ljudstvo trpeti škodo, ki so jo povzročili s tem, da so 8 let govorili o avtonomiji, za ljudstvo pa niso storili ničesar, kolikor je črna za nohtom.

Ko je govornik končal svoj govor, je ravno zazvonilo. V volilnem lokalu je nastalo pobožno razpoloženje, vse se je odkrilo in odmolilo opoldansko molitev. To je pač najboljši dokaz, kako puhla je klerikalna lajna o protiverstvu naprednjakov.

Po molitvi je dr. Birs še enkrat povzel besedo in govoril o kandidatih. Klerikalci so postavili na svojo listo advokata dr. Cesnika iz Novega Mesta, moža, ki so mu ljudske potrebe malo znane. Radičevci, ki bi radi na ramenih kmetijskega ljudstva igrali velike gospode, po možnosti z ministrskimi pokojniki, so postavili za kandidata uradnika g. Bukovca iz Ljubljane, ki se je razen tega še zvezal z g. Franklom, ki ga domačini ne bodo volili.

Nato se je oglašil k besedi še priljubljeni trgovec in vpokojeni orožnik gosp. Petschauer, ki je v pristni kočevščini povedal rojakom, da Kočevarji niso na glavo padli, da bi glasovali za tuje ljudi, in da bodo svoje glasove kot en mož oddali za domačina. Črmošnjice so bile od nekdanj napredna trdnjava, ki se jim gnusi zloraba cerkve za klerikalstvo.

Ločitev poslušalcev od govornika iz Ljubljane je bila nadvse prijateljska. — Črmošnjicani si žele takih govornikov in splošnokoristnih predavanj. Splošno je ugaljalo, da ni bilo nič obljub, pač pa enkrat živa resnica, kakršna je.

Naši shodi po Dolenjskem

V nedeljo je bil vroč dan. SDS je priredila 7 javnih shodov, poleg tega pa še zaupne stanke.

V Beli Krajini slaba prede SLS. Ves štab je priletel pomagat. Tudi SDS ni držal rok križem. Zborovala je z našim Mazelletom sijajno v Metliki in Semiču. Klerikalni shodi so bili zelo klaverni. V Črmošnjicah so kmetje nagnali SLS naši pa so imeli lep shod z govornikom iz Ljubljane. Prav tako v Trebnjem, Uršnih selih, Toplicah in raznih drugih vaseh. Lepo zborovanje je bilo v St. Janžu.

V Krškem srezu je bilo dvoje javnih shodov v kostanjevskem okraju, dalje v Leskovcu in Sv. Pudlogu. Radičevci, ki znajo le podirati, bi bili radi nagajali, pa jim ni uspelo. Klerikalci pa so bili kakor v farovžih navite gramofonske

plošče, ki so naučene medklice na nemum način klicali med govori, a so jih dobili pošteno po uših. Govorila sta kandidata g. Alojz Sribar in ravnatelj g. Anton Jug.

Dolenjska! Vaša ura bife. Ali hočete, da ostane stara mizerija? Ako ne, pokazite hrbet SLS in radičevstvu!

Shodi SDS na Gorenjskem

V nedeljo so se poleg drugih večjih shodov vršili krasno uspeli javni shodi tudi v Begunjah, kjer je popoldne govoril g. Am. Brožič v Dovjem, kjer sta govorila g. Ravnik in inž. Černe in v Srednji vasi, kjer je nastopil g. A. Beg. Poleg tega je bilo več zaupnih shodov. Ves radovljjski okraj je oživel v volilnem boju. Radičevci so v obupnem razpoloženju računajoč na največ 250 glasov, ki pa so za tisoč pod potrebnim količnikom. Zato se med kmeti, v kolikor so napredni, širi zvest, da je edino pametno, da volijo napredni blok. Isto velja za delavce, ker sta obe socialistični listi brez upa zmage.

Dopisi

(Nadaljevanje.)

DRAŽGOŠE. Pri nas se prav živahno gibljevo društvo in politično. 23. t. m. bomo pokazali, da mislimo z lastno pametjo. Klerikalci in slovenski radičevci nimajo pokazati najmanjšega uspeha, dasi imajo prvi 20 poslancev, pucljevci pa so vladali skoro 2 leti. Prvi bi nas radi spravili pod krivo palico, drugi pa k Hrvatom pod vodstvo enkrat republikanskega, drugi monarhističnega Radiča, ki vsak dan drugače govori. Naša občina Selca je deljena pri volitvah. Zupan je klerikalec. Je še fant, kar posebno vleče pri dekletih. Ljudje se križajo, ker slišijo o nekaterih duhovnikih v dolini čudne govorice, in zahtevajo, naj se stvar razčisti. Mi omenjamo to le radi tega, ker duhovščina ob vsaki priliki udriha po naprednih listih, ne vidi pa svojih napak in pregreh svojih pristašev. Mi pojdemo po pošten poti naprej. Vsi na voliče in vrzimo kroglice v drugo skrinjico. Vsaj vsak bralec »Domovine« naj napravi svojo dolžnost, pa boste videli, koliko je ras!

MODRIČ PRI RIMSKIH TOPICAH. Občinska cesta od naše vasi proti Rimskim topicam še vedno ni popravljena. Mi občani moramo voziti po neobčinskih potih in tako plačevati odškodnino lastnikom. Ali je to red, kakršnega mi potrebujemo? Kdo je kriv, da se to delo ne prične? Ali morda ne klerikalni možje, ki so na krmilu občine in ki pred volitvami obljubljajo vse, po volitvah pa pozabijo na obljube. Vsa čast pa demokratom, ki se res brigajo za nas. Zato bomo mi volili samo demokrate.

OSELICA NAD ŠKOFJO Loko. V nedeljo 9. t. m. je sklicala SLS shod v Stari Oselici v gostilni Bogataj. Shod pa se je zelo slabo obnesel; pri volitvah je bil izvoljen za predsednika pristaš SKS, ki se je spravljal na neiskrenost politike SLS. Ko je končal, je dal besedo kandidatu SLS, g. Uršiču, ki je v enournem govoru mlatil prazno slamo, kakor se je sam izrazil ob koncu govora, v katerem je posebno udarjal, da ima 20 letno politično delovanje za seboj (sadev v tem dolgem delovanju pa ni bilo), a nazadnje je prosil navzočce, naj vendar ne naročajo »Domovine« ter naj boro edino le »Domoljuba«, ker drugače bo še v samotnih hribih zmanjkalo klerikalcev. Hkoncu je še g. župnik zavrtel staro lajno o avtonomiji, katero je g. dr. Korošec v Beogradu že deloma pokopal. — Popoldne se je vršil sestanek volilcev SDS na Fužinah v gostilni Vidmar (o katerem je »Domovina« že pisala), kjer sta poročala gg. dr. Kramer in dr. Rape, ki sta v jedrnatih govorih pojasnila volilec za Slovenijo škodljivo politiko, ki jo vodi SLS že celih sedem let. SLS ima v parlamentu 20 poslancev iz Slovenije, ki pa še niso dosegli za svoje volice nikakih uspehov. Volici se pozivajo, da v svojem lastnem interesu glasuje 23. t. m. za SDS. Sedanjí somišljeniki SDS Slovenstva niso zatajili v letih vojne, ko jim je bila zanjka že skoro na vratu, dočim so mnogi tisti, ki se sedaj proglašajo za varuhe Slovenstva po »Domoljubu«, priganjali fante in može v strelske jarke ter neumljeno rekvirirali živino, žito in drugo, a žene in otroci so morali stradati. To pa še ni bilo zadosti; šli so še dalje, agitirali so na vse pretege za vojna posojila, tako da so spravili marsikoga ob vse težko prisluzene novce. Pomislite nazaj in odločite se ne bo težko! Može, ki bodo delali za nas, kandidirajo na listi SDS, katere skrinjica je druga. Vanjo vrzimo kroglice!

DRAMLJE. Pri nas vlada mnogo zanimanja za volitve v oblastno skupščino. V nedeljo 16. t. m. so imeli shod tudi pucljevci, a je bil zelo slabo obiskan, ker je bil v istem času v gostilni Zdošek shod SDS in so ljudje rajši poslušali naše govornike kakor pa take, ki nam hočejo s francoskim vinom uničiti naše vinograde. Torej, kmetje, vinogradniki, dobro si premislite, kaj so radičevci, ki vam obetajo sedaj zlate gradove, a v Beogradu vam spletajo pa bič. V nedeljo 23. t. m. vrzite kroglice vsi v 5. skrinjico, ker le od našega kandidata smete pričakovati, da se bo potegoval za keristi tukajšnjih kmetov, ker je domačin in ga vsi prav dobro poznamo.

SV. JEDERT NAD LAŠKIM. V nedeljo 9. t. m. se je vršil pri nas shod SLS, ki pa ni bil tako obiskan, kakor

so si želeli gospodje od SLS. Na shodu je bilo več poročevalcev, ki so večinoma kritizirali naše časopise kot krzversko, kar je gola laž. Med njimi se je odlaševal tudi naš g. župnik ter obsojal demokrate za brezverce, zlasti g. dr. Bohinjca, češ, da udriha po duhovščini. Vprašamo g. župnika, zakaj so cerkvena poslopja namenjena, ali za božje obrede ali za politično agitacijo SLS. Shod se je vršil v kaplaniji, mesto da bi bil na javnem prostoru, da bi imel vsakdo pristop. Čeprav nas označujejo za brezverce, vendar še SDS ni nikoli oskrnila cerkve za politične namene. G. poročevalec je obsojal shode g. dr. Bohinjca, češ, da dr. Bohinjec ljudi na shodih samo varja. Kdo je pri nas največ pomagal delavstvu, podpisal zakon za zavarovanje delavcev itd. seveda govornik ni omenil, ker se zaveda, da vsi vedo, da je SLS samo ovirala dobro delo. Priporočamo prizadetim, da v bodoče najprej pometejo pred svojim pragom, potem se le pri sosedih. Mi, ki se zavedamo, ne bomo 23. t. m. pri volitvah zmzrnili, kakor je to omenil g. župnik, temveč bomo s pogumom vrgli kroglice v 4. skrinjico. — Zavedni poslušalci.

SV. MARIJETA PRI RIMSKIH TOPICAH. Na novega leta dan se je pri nas v prostorih g. Pušnika vršil shod — res ne ob določeni uri, ampak malo kasneje, kar je dalo prijateljem kandidata SLS povod, da so točili solze v »Slovenskem gospodarju«. Mi vemo, da ni po volji lodepanjem funkcionarjem SLS, da je lpo število zborovalcev s potrpežljivostjo pričakovalo g. M. Bohinjca. Zavedamo se, da je želja nihova, da bi spal demokrate in z njimi vse ljudstvo, kajti v kašnem je dobro ribariti. Ne bomo na obupne klice dopisnika odgovarjali drugače, kakor da mu povemo javno, kar je njemu itak znano da pri nas ni več mesta za SLS. Odločili smo se vsi oni »razdovedneži«, da bomo volili 23. t. m. v 4. skrinjico.

GORNJEGRADSKI OKRAJ. Da ne bomo mislili, da so gornjegrajskem okraju sami klerikalci, kakor se nekdo hvali v »Gospodarju«, se hočemo malo oglasiti in povedati, da se SDS pri nas prav dobro razvija, kar bodo pokazale bližnje volitve. Za našo stranko najboljše agitirajo naši nasprotniki. Kmetje in delavci, ne rabite, kako ravna j z vami uradniki! Bljanskega škofa na gornjegrajskih veleposestvih, kako vam gredo na roko pri pašniški zadrugi itd. Pomnite, da je duševni oče klerikalne stranke ljubljanski škof! Ob volitvah jih lahko vrnemo milo za drago! Volite vsi kandidate SDS, ki bodo odločno nastopili za pravice kmeta in delavca.

NEGOVA PRI GORNJI RADGONI. Malokdaj se oglasimo iz našega kraja v Ljubi »Domovini«, ki že v velikem številu prihaja k nam. Vsako soboto jo že težko in z veseljem pričakujemo. Sedaj, ko se bližajo volitve, je tudi pri nas postalo bolj živahno. Na praznik sv. Treh kraljev sta nas obiskala dva klerikalna kandidata za naš okraj g. Neudauer iz Gor. Radgone in urednik »Slovenskega gospodarja«. Shod se je vršil v cerkveni hiši. Kakšen strah povzroča klerikalcem Samostojna demokratska stranka, se vidi iz govorov obeh govornikov, ki sta večinoma »udrihala« po SDS. Priporočevala sta, kako slabo je gospodarstvo SDS in pridigovala še druge podobne nesmiselnosti, ki jih ne more verjeti nihče drugi kakor samo zaslepljeni klerikalci. Mi vprašamo: Kako je to, da je SDS kljub svojemu »slabemu gospodarstvu« tako sijajno zmagala pri volitvah v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo? Kako to, da število pristašev SDS vedno bolj narasta? Odgovorite nam na to! Zagotavljamo vas, da bo gospodarstvo naših kandidatov stokrat boljše, kakor klerikalno. Zato volilci, odprite oči in pometite s klerikalci. Dolžnost vsakega volilca v našem okraju je, da vrže kroglice v 4. skrinjico. V vsako pošteno hišo mora priti »Domovina«, ki ljudem odpira oči.

SV. TOMAŽ PRI ORMOŽU. V Sloveniji je malo krajev, ki bi bili tako klerikalni, kakor je svoječasno bila tomaževska župnija. Če je kdo grajal slabe strani naših klerikalnih voditeljev, je bil takoj razkričan za brezverca in njegova hiša je bila imenovana za peklenko gnezdo, akoravno je dotičnik živel po zapovedih božjih. Če je pa bil kdo po njih volji klerikalec, je bilo seveda dobro. Naši farovski gospodje so samo zapovedovali in in ubogali tomaževske ovčice so morale ubogati. Na pritisk teh gospodov smo morali postaviti župnijsko gospodarsko poslopje in pod žvinskim hlevom vinsko klet. Kaka shramba je to, si lahko mislimo, ako sta alkohol in gnojnični amonijak najbližja sosedu. Ko smo poplačali nove zvonove, se je reklo, da moramo plačati zgoraj omenjene naprave, pri čemer imajo nekateri plačniki 19.000 dinarjev tožbenih in drugih stroškov, sami pa si ne morejo niti za silo popraviti svojih hlevov. Nekateri prizadejajo preklinjajo, drugi zopet kličejo svetnike na pomoč. Oboje je seveda brezuspešno. To pa še ni vse. Sedaj pobirajo za stavbo nekega klerikalnega doma, ki bo zgrajen brez kone po vzorcu babilonskega stolpa. Ker mora imeti vsako početje svoj konec, je prišlo tudi med našimi klerikalci do medsebojnega sovraštva, katero bo napravilo v kratkem konec vseh koncev tomaževskega glasovitega klerikalizma. M' naprednjaki Samostojne demokratske stranke pa živimo pri Sv. Tomažu mirno, složno, v priateljstvu in radi tega pridobivamo brez

kakega pritiska od dne do dne več pristavev za našo samostojno demokratsko stranko. Naši posestniki, delavci in viniki, rji, ki so bili tako rekoč privezani za močnimi vrvmi h klerikalnem drevesu brez sadu, trgajo te vezi in pristopajo v našo stranko. Prirejas mo sestanke, na katerih se poučujemo in i obrazujemo kulturno in gospodarsko življenje. Prišli smo do spoznanja in zaključka, da moramo vsepovsod zatreti klerikalna gnezda, tako da bomo v kratkem lahko rekli našemu klerikalizmu »počivaj v miru«. Sklenili smo, da vržemo 23. t. m. vsi naše volilne kroglice v prid Samostojni demokratski stranki.

SV. LENART NAD LAŠKIM. »Slovenski Gospodar« govoriči o značajnosti našega župana g. Veberja. Mi vemo, da je on značajen in je preklicala svoj program takoj po zaupnem sestanku SLS v Celju, kjer so se voditelji SLS prepirali za svoje stolčke, medtem ko interesi gospodarstva oziroma povzdige kmetijstva niso prišli v poštev. On kot kmet se je zavedel, da je stranka SLS vse prej kakor kmečka in se je v svoji razburjenosti odločil za Samostojno kmečko stranko. Mi vemo, da je on po svojem naravnem prepričanju naprednjak, in upamo, da bo prav tako zapustil sedaj Radičevsko stranko, v katero je zajadrala Pucljeva stranka. Še več takih odločnih mož, ki se ne boje diktature iz farovža in imajo malo več vplogleda v gospodarske in politične razmere, pa bo zmaga demokratske ideje tu.

BUČKA. Naš g. župni upravitelj je bil, odkar je imel opravka pri sodišču v Krškem zaradi cerkvenih govorov, precej voljan in je do novega leta sem opustil svoje politične govore na prižnici. Takoj po novem letu je pa že pozabil, kaj je pred sodiščem obljubil. Sedaj zopet vleče s prižnice Slovensko banko in demokrate ter meče ogenj in žveplo na »Jutro« in posebno na priljubljeno »Domovino«, poleg tega pa še z nelepimi besedami skuša oblatiti naprednjake. Ne bomo ponavljali njegovih besed, pač pa rečemo, da takšne besede po vseh božjih zakonih ne spadajo v cerkev. O tem bomo še govorili. Vam, Bučkanarji, kličemo: na 23. t. m. vsi kot en mož kroglice v tretjo skrinjico. To bo najlepši odgovor na Kopitarjeve politične govore v cerkvi. S tem bomo pokazali, da ne dovoljujemo zlorabe cerkve za nesposobno klerikalno politiko.

HODOŠ V PREKMURJU. Po naključju me je te dni zaneslo v obmejni vas Hodoš. Začel sem se malo zanimati, kakega mišljenja so ti ljudje. Čeprav je tu mnogo Madžarov, je vendar v Hodošu tudi dosti pristašev SDS. Tudi precej izvodov »Domovine« se prihaja v ta kraj, kjer jo ljudje prav z veseljem čitajo. Kdo pa bi »Domovine« ne čital z veseljem, saj edino v tem listu se izve resnica, »Domoljub« pa »Slovenec« tako drugega ne pišeta, kakor sama sebe hvalita in kaj rada resnico potvarjata. Zato ta dva lista vedno bolj propadata, »Domovina« pa se širi. Meni je Hodoš na prvi hip ugajal, posebno šolska mladina, ki se prav pridno uči slovensko. Le draginja je v tem kraju zelo velika, zlasti če sklepam po cenah v gostilnah.

PLANINA PRI SEVNICI. Nezadovoljnost napram SLS se je začela tudi pri nas, svoječasno tako trdni klerikalni postojanki, očitno kazati. To se je zlasti v polni meri videlo pri burni debati na javnem volilnem shodu, katerega so sklicali klerikalci v nedeljo 9. t. m. Odkar prireja klerikalna stranka v našem okraju svoja javna zborovanja, še ni bilo tako ostre in živahne debate ter toliko nerazpoloženja napram SLS od strani vseh slojev kakor to pot. Klerikalni kandidat za naš okraj g. dr. Jesenko iz Sevnice je naletel že takoj ob pričetku svojega govora na ljut odpor. V teku svojih na daljnih izjavah se je nezadovoljnost pokazala obširneje in več ugovorov se je čulo proti klerikalnim voditeljem, tako, da se je pričelo še med govorom g. kandidata ostro prerekanje med klerikalnimi odborniki in poslušalci nasprotnih strank. G. kandidat, ki očitno ni bil pripravljen na tako oster nastop, je postal zmuden ter je brez vsakega pravega konca končal govor. Po govoru so hoteli poparjeni in razjarjeni klerikalci shod zaključiti in jo iadno odkuriti, ne da bi dali komu besedo. Šele na energično zahtevo zborovalcev je dobil besedo nasprotnik dr. Levec. Njegov govor so zborovalci sprejeli z navdušenim ploskanjem. Polum, ki so ga dosegli klerikalci s tem shodom, je bil velik. Časi se pač spreminjajo. Tudi mi, nekdanji vneti pristaši SLS, smo imeli dovolj prilike, spoznati in uvideti, kako daleč nas je privledla vrtoглаva, brezplodna in zavožena politika SLS. Zato pa bomo volili 23. t. m. demokrate, katerih geslo je: Enakopravnost, poštenost in pravičnost! Torej mi, ki smo spregledali, bomo vrgli volilne kroglice v drugo skrinjico ter s tem omogočili izvolitev našega naprednega kandidata Karla Cimprška iz Sevnice.

Noben vinogradnik ne bo volil radičevcev, ki ne znajo varovati interesov našega vinogradništva. Vsi v boj za našo SDS, ki se bori z vso odločnostjo proti znižanju uvozne carine na francoska in italijanska vina.